

Képviselő-testületi előterjesztés

2022. november 23.


Tárgy: A 2022. évi adóbevételek alakulása és felhasználásuk, valamint a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Előterjesztő: dr. Kruzslicz-Bodnár Gréta jegyző


Ügyiratszám: I/714-1/2022

Melléklet: -



Készítette: Makói Polgármesteri Hivatal –
Pénzügyi Iroda - Adócsoport


.....
Nagy Gábor

Témafelelős:


.....
Nagy Gábor
csoportvezető


Az előterjesztést látta:


.....

.....

Véleményezésre megküldve:

Minden bizottság

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**


.....
dr. Bakos Tamás
aljegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**


.....
dr. Kruzslicz-Bodnár Gréta
jegyző



MAKÓ VÁROS JEGYZŐJÉTŐL

Ikt.sz.: I/714-1/2022

Üi.: Nagy Gábor

Előterjesztés

Tárgy: A 2022. évi adóbevételek alakulása és felhasználásuk, valamint a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete

M a k ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény pontosan meghatározza azon helyi közügyeket, helyi feladatokat, melyeket az önkormányzatoknak kötelezően kell ellátniuk, ezeken felül a helyi önkormányzatok forrásaikhoz mérten önként is vállalhatnak további feladatokat.

E feladatoknak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését. A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete - élve az Alaptörvény és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény adta lehetőségekkel-, a helyi adókról szóló 51/2011. (XII.15.) önkormányzati rendeletével szabályozza Makó város illetékességi területén hatályos helyi adók rendszerét, mely az önkormányzat költségvetésének stabilitásában, kiszámíthatóságában lényeges szerepet játszik.

A 2022. adóévet érintően az elmúlt két évhez hasonlóan a koronavírus miatti járványügyi, majd a jelenlegi háborús veszélyhelyzetre, az energiaválságra való tekintettel az ország, a családok, a gazdaság védelmére számos központi intézkedés, jogszabály született, amely városunk helyi adóbevételeit is érinti.

A veszélyhelyzet ideje alatt a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény idegenforgalmi adóra vonatkozó szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 87/2022. (III.7.) Korm. rendelet szerint 2022. február 24-étől nem kell alkalmazni a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 30. §-át az Ukrajna területéről 2022. február 24. napján vagy azt követően érkezett olyan magánszemély esetén, aki a Magyarországra érkezését megelőzően jogszerűen tartózkodott Ukrajna területén.

A fenti jogszabályhely értelmében tehát azon magánszemélyek, akik 2022. február 24-én vagy azt követően érkeztek Magyarországra Ukrajnából, s ott az érkezést megelőzően jogszerűen tartózkodtak, nem alanyai az idegenforgalmi adónak, más szóval a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény idegenforgalmi adóra vonatkozó rendelkezéseinek a személyi hatálya nem terjed ki rájuk. Mindez azt jelenti, hogy amennyiben ezen magánszemélyek megszállnak valahol Magyarországon, – függetlenül attól, hogy létesítenek-e a szálláshely fekvése szerinti településen lakóhelyet (tartózkodási helyet) vagy sem – tőlük az idegenforgalmi adót nem kell, nem lehet beszédni. Ezen túlmenően nem kell ezen megszálló magánszemély vendégeket a beszedésre kötelezett szállásadónak az önkormányzati adóhatóságához benyújtandó adóbevallásában adómentességet élvező vendégként sem feltüntetni, figyelemmel arra, hogy ez a személyi kör nem az idegenforgalmi adómentessége, hanem az adó hatálya alól történő kiemelés okán nem fizet idegenforgalmi adót.

A tavalyi évhez hasonlóan a KKV-k jövedelem-pozíciójának segítése érdekében **a helyi iparüzési adó felezésre vonatkozó szabályokat a kormány a 2022-ben végződő adóévben is fenntartja.** A minimálbér és a garantált bérminimum 2022. évi emelésével összefüggésben szükséges adóintézkedésekről, valamint egyes más intézkedésekről szóló 2021. évi CXXXI. törvény 2022. évtől módosította a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 51/L-O. §-ai tartalmazzák a 2022. évben végződő adóévben érvényes, a mikro-, kis- és középvállalkozásokra vonatkozó 1%-os helyi iparüzési adómérték-kedvezmény szabályozását, az érintett vállalkozások körét és az adókönyvités érvényesítésének lehetőségeit.

2022. évben, az adott előleg-fizetési időpontban (március, szeptember) esedékes adóelőleg felét kellett megfizetniük a jogszabályi feltételeknek megfelelő mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, ha az erről szóló nyilatkozatot tavaly vagy az idei évben az előírt határidőig az állami adó- és vámhatóságnak elektronikus úton benyújtották. A kata adóalanyok fizetendő adója ezen nyilatkozat nélkül, automatikusan megfelelő volt. Azon adóalanyok, akik a megadott határidőig nem éltek a nyilatkozattételi lehetőséggel, jövő évben, az iparüzési adóbevallás benyújtásával tudják érvényesíteni a kedvezményes 1%-os adót. **Így, az idei évben mintegy 1700 vállalkozásnak csökkent felére a fizetendő helyi iparüzési adója.**

Az adómérték-kedvezmény miatti bevételkiesés kompenzálásával kapcsolatban a mikro-, kis- és középvállalkozások 2022. évi iparüzési adókedvezményével kapcsolatos önkormányzati támogatásról szóló 61/2022. (II. 28.) Korm. rendelet szerint a támogatás összege a huszonöt ezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési és kerületi önkormányzat esetében a kieső iparüzési adóbevételel megegyező összeg. **A helyi iparüzési adó bevételkiesés miatti támogatás két egyenlő részletben, június és október hónapban került a költségvetési számlánkra folyósításra, összesen 154,3 millió forint összegben.**

A helyi iparüzési adó devizában történő megfizetéséről szóló 366/2022. (IX. 26.) Korm. rendelet további adókönyvitést fogalmazott meg, miszerint az adózó 2023. január 1. napjától esedékessé váló helyi iparüzési adóelőleg és helyi iparüzési adó fizetési kötelezettségét a Magyar Államkincstár által a helyi iparüzési adót bevezetett illetékes önkormányzat részére e célból euró vagy amerikai dollár devizanemben történő adófizetésre nyitott számlára történő átutalással is teljesítheti. A Magyar Államkincstár a számlára utalt euró- vagy amerikai dollárösszegnek a Magyar Nemzeti Bankhoz, mint a Magyar Államkincstár számlavezető bankjához történő beérkezésekor érvényes árfolyamon számított és a Magyar Nemzeti Bank mindenkor hatályos Általános Üzleti Feltételeiben foglaltak szerint a Magyar Államkincstár számláján jóváírt forintösszegét haladéktalanul átutalja az illetékes önkormányzat helyi iparüzési adóbeszedési számlájára.

A hatályos helyi adószabályok értelmében külön-külön egyszerűsített iparüzési adóalapmegállapítási szabály és külön eljárási rendelkezés vonatkozik a 8 millió forintot nem haladó nettó árbevételű vállalkozóra, az átalányadózó vállalkozóra, a KIVA alanyára. Ez a sokféle, egymást részint átfedő adóalap-megállapítási rendszer nehezíti az áttekinthetőséget, az adóalap-megállapítási módok közötti választás külön mérlegelést igényel. A szabályok több, mint egy évtizedre visszatekintő többszöri módosítása miatt az egyes rendelkezések nem kellően összezsírozottak, ami a mindennapi joggyakorlatot és jogértelmezést szétartóvá, nehezkessé teszi. Az adórendszer egésze szintjén mindez a rendszer bonyolultságát növeli, a szabályozás szintjén pedig összetett, sokszor egymást átfedő szabályokat, eltérő eljárási rendet, eltérő adóhatósági, adózási joggyakorlatot eredményez.

Ezért 2023. évtől a helyi adókról szóló törvény tervezett módosítása megújítja az iparüzési adó egyszerűsített megállapítási módját, s a háromféle jelenlegi módszert egyféle adóalap-megállapítási mód vált fel. A módosítás szerint valamennyi olyan vállalkozó, amelynek az adóévi bevétele a 25 millió forintot nem haladja meg, jogosulttá válik az iparüzési adóalapja egyszerűsített megállapítására. Az egyszerűsített iparüzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozók egyszerűsített iparüzési adóalapja az adóévi bevételek nagyságától függően sávosan differenciált, (a székhelyük és a telephelyeik fekvése szerinti) önkormányzatonként azonos nagyságú, tételes összeg lehet. Az új szabály három bevételi sávot és ahhoz tartozó tételes adóalapot határoz meg. A bevételi sávokat éves szinten kell tekinteni, tehát 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi időarányosítással kisebb a bevételi sáv összege is. Eszerint a vállalkozó székhelyére és a telephelyére/telephelyeire jutó adóalap 2,5-2,5 millió forint, tehát a fizetendő adó 50.000.- forint, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot nem haladja meg, valamint 6-6 millió forint, tehát a fizetendő adó 120.000.- forint, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg. Az adóalap 8,5-8,5 millió forint, tehát a fizetendő adó 170.000.- forint, ha a vállalkozó bevétele a 18 millió forintot meghaladja, de a 25 millió forintot nem haladja meg. Az új szabály szerinti tételes adóalap-megállapítás egyik jelentős egyszerűsítési vívmánya, hogy ha a kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választja, akkor adóját adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig köteles megfizetni.

Helyi adóbevételek alakulása, 2022. évi felhasználásuk

Makó városában az előírt helyi adókból az előterjesztés elkészítéséig mintegy 1874 millió forint került befizetésre, a kieső helyi iparüzési adót tekintve pedig 154,3 millió forint kompenzációban részesültünk.

Magánszemély és nem magánszemély adózók egyaránt élnek a jogszabály adta fizetési könnyítés - részletfizetés, fizetési halasztás - engedélyezése iránti kérelem lehetőségével. Ezen kérelmeket az adózók annak érdekében nyújtják be, hogy likviditási, gazdasági, anyagi problémáik ellenére eleget tudjanak tenni adófizetési kötelezettségüknek. Az adóhatóság a benyújtott kérelmeket méltányossági és mérlegelési jogkörében eljárva bírálja el, mely eredményeként ebben az évben **részletfizetést 57 esetben 3,4 millió forint adóra engedélyezett.**

Magánszemélyek esetében a törvény lehetővé teszi az adómérséklést, mely esetében lehetséges az adó, pótlék, bírság méltányosságból történő elengedése, amennyiben ezek megfizetése az adózó és vele együtt élő hozzátartozója megélhetését súlyosan veszélyezteti. A méltányossági eljárások során a lefolytatott környezettanulmány tapasztalatai és az adózó által rendelkezésre

bocsátott adatok alapján **34 esetben** került sor döntés meghozatalára, mellyel **0,3 millió forint adó és pótléktartozás törlése történt meg.**

A fennálló hátralékok behajtása érdekében az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény által biztosított végrehajtási cselekményeket alkalmazunk. A kintlévőségek csökkentése érdekében 2022. évben **4918 darab fizetési felszólítást** postáztunk, bankszámlák elleni **inkasszót 56 esetben** nyújtottunk be. Ezen kívül **80 darab jövedelem letiltást, 72 darab gépjármű foglalást** kezdeményeztünk.

Az adóztatási feladatokon kívül törvényi kötelezettségünknek eleget téve egyéb adóigazgatási feladatokat is el kell látnunk. A hagyatéki, gyámügyi, végrehajtási eljárásokhoz, egyéb hivatalos megkeresésekhez, idén eddig **542 esetben volt szükség** ingatlan értékelésére, a helyszíni szemle eredményeként **adó-, és értékbizonyítvány kiállítására.** Emellett az adóhatóság belföldi jogsegély keretein belül a rendelkezésére álló adatok alapján november elejéig **180 darab adóigazolást és 66 darab vagyoni igazolást** adott ki.

A helyi adókból befolyó bevétel felhasználásáról közmeghallgatás keretében törvényi kötelezettségünk tájékoztatni Makó város lakosságát. 2022. évben a befizetett helyi adókból az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatokon túl önkormányzati beruházások, felújítások valósultak meg, mintegy 510 millió forint összegben. Ennek keretén belül - többek között – zárt hulladéktárolók kialakítása, kis posta felújítása, önkormányzati ingatlanok felújítása, tárgyi eszközök beszerzése, közlekedési táblák, sebességmérők kihelyezése, járdaprogram, önkormányzati fenntartású utak javítása, közutak üzemeltetése, közvilágítás korszerűsítése, energetikai korszerűsítések, játszóterek javítása, felújítása valósult meg.

Tisztelt Képviselő-testület!

Makó város illetékességi területén a bevezetett helyi adók adónemenkénti részletezését az alábbiak tartalmazzák:

Építményadó

Makó város illetékességi területén 2004. évben került bevezetésre az építményadó, melyet a vállalkozási célt szolgáló épületek, épületrészek után kell fizetni. Az építményadóban az épületek, épületrészek után 2023. évtől alkalmazható adómaximum 2.190.- Ft/m²/év. Az önkormányzati rendelet szerint általános esetben az adó mértéke kiemelt területen 980.- Ft/m²/év, egyéb területen 550.- Ft/m²/év. Mind a kiemelt, mind pedig az egyéb területen alacsonyabb adómértékkel adóznak a vállalkozás folytatásához szükséges kiegészítő helyiségek pl. raktár, szociális helyiség. Az adó mértéke szálláshelyként üzemelő épületek, épületrészek után 60 m² alatt 325.- Ft/m²/év, felette 650.- Ft/m²/év. Az adónemben az adóalanyok száma: 781, adótárgyak száma: 1634.

Az építményadóban az éves előírás 194 millió forint, melyre az előterjesztés elkészítéséig 197 millió forint befizetés érkezett.

Telekadó

Makó város illetékességi területén 1992. évben került bevezetésre a telekadó fizetési kötelezettség. A telekadót érintően 2023. évtől alkalmazható adómaximum 398.- Ft/m²/év. A jelenleg hatályos önkormányzati rendelet szerint a magánszemélyek főszabály szerint 1.- és 2.- Ft-ot, a vállalkozások 23-90.- Ft-ot fizetnek egy m² telek után. Az adónemben az adóalanyok száma: 2158, adótárgyak száma: 4115.

A telekadóban az éves előírás 98,9 millió forint, melyre az előterjesztés elkészítéséig 98,9 millió forint bevétel érkezett.

Magánszemélyek kommunális adója

Makó városában a magánszemélyek kommunális adója 1992. évben került bevezetésre. A 2023. évtől alkalmazható adómaximum ebben az adónemben 33.859.- Ft/adótárgy/év. A jelenleg hatályos önkormányzati rendelet szerint az adó mértéke házak, lakások után 11.200.- Ft/adótárgy/év, egyéb épületek (garázsok, üdülők, tanyák, Lesiben lévő építmények) után 8.500.- Ft/adótárgy/év. A rendelet értelmében a 65. életévüket betöltött tulajdonosok, bérlők mentesülnek a kommunális adó fizetési kötelezettség alól, melyet a korhatár betöltését követő évtől lehet igénybe venni. Az adónemben az adóalanyok száma: 10141, adótárgyak száma: 18794.

A magánszemélyek kommunális adójában az éves előírás 101,9 millió forint, melyre az előterjesztés elkészítéséig 98,8 millió forint bevétel érkezett.

Helyi iparüzési adó

A helyi iparüzési adót 1996. évtől Makó város illetékességi területén az állandó vagy ideiglenes jelleggel vállalkozási tevékenységet végző gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, östermelők, a törvényi előírásnak megfelelően a számított adóalap után fizetik. A helyi iparüzési adó mértéke az adóalap 2%-a. Az adónemben az adóalanyok száma: 2580.

Ebből az adónemből az előterjesztés elkészítéséig 1450 millió forint bevétel érkezett. Ezen felül az adó felezése miatt kieső helyi iparüzési adó bevétel kompenzációja 154,3 millió forint.

Idegenforgalmi adó

Az idegenforgalmi adót 1997. évtől a szálláshelyszolgáltatást igénybe vevő vendégek fizetik meg a szállás árában. A szállásadó ezt a beszedett adót fizeti meg a havi bevallása alapján. A 2023. évtől alkalmazható adómaximum 597.- Ft/fő/vendégéjszaka. Makó városában ez a mérték a jelenleg hatályos rendelet szerint 400.- Ft, melyből az előterjesztés elkészítéséig 23,4 millió forint adóbevétel származott. Jelenleg 94 szálláshely működik a városunkban. 2022. évre eddig bevallott vendégéjszakák száma: 60733, a tavalyi évben 49731, 2020-ban 38349, míg 2019-ben 63368 volt.

Gépjárműadó

A gépjárműadó a központi költségvetés bevételeit képezi, amelyet az állami adóhatóság szed be. A 2021. január 1-e előtti adóhátralékokat továbbra is az önkormányzatok tartják nyilván, hajtják be, a befizetésre kerülő adót minden hónapban tovább kell utalni a Magyar Államkincstár megfelelő bankszámlaszámára. Ebben az évben mindezidáig mintegy 1,1 millió forint gépjárműadó hátralékot utaltunk át a központi költségvetés számlájára.

Egyéb bevételek

A helyi adóbevételeken túlmenően az önkormányzat bevételeit képezi még a megállapított késedelmi pótlékra, kiszabott bírságra, valamint a talajterhelési díjra megfizetett mintegy 5 millió forint.

Fentiek alapján felülvizsgálatra került a helyi adókról szóló 51/2011. (XII.15.) önkormányzati rendelet. Ennek eredményeképpen, az energiaváltságra való tekintettel a családok, vállalkozások védelmében a rendeleten módosítást nem javasolunk.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiekre tekintettel, kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.


HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a 2022. évi adóbevételek alakulásáról és felhasználásukról szóló tájékoztatót és azt tudomásul veszi.
2. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 51/2011. (XII.15.) önkormányzati rendeletének felülvizsgálatát 2022. évben elvégezte, azt nem módosítja.

A határozatról értesítést kap:

- Makó Város Polgármestere
- Makó Város Jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda Adócsoport
- Irattár

Makó, 2022. november 08.


dr. Kruszlicz-Bodnár Gréta
jegyző

